

We zijn weer goed bezig in Frederiksoord! **Frederiksoord Nu**

FREDERIKSOORD – Zoals we al een paar keer melden groeit het aantal lezers van De Star in digitale vorm. Uit alle delen van Nederland wordt belangstelling getoond voor ons bulletin. De openingfoto is ons toegestuurd door korporaal Marc vanuit Afghanistan. Dat ook daar De Star wordt gelezen is toch wel heel bijzonder.

Nog iets heel bijzonders is de andere foto die op deze voorpagina is afgebeeld

Iedereen ziet meteen dat het een koloniewoning is, maar... waar heeft deze woning gestaan, en wie hebben er gewoond? We hopen dat iemand ons kan helpen. Voor alle duidelijkheid: Jan Mensink weet het ook niet! Wie ons denkt te kunnen helpen kan met Hijlco Komen (0521515062) of Jan Jansen (0521852600) contact opnemen.

Er komen steeds meer mensen op de buurtborrel. We hopen nog meer buurtgenoten op deze bijeenkomst - elke eerste vrijdag van de maand om 17.00 uur - in Hotel Frederiksoord te kunnen begroeten.

Reacties en suggesties met betrekking tot ons bulletin zijn zeer welkom op star.frederiksoord@home.nl. Via

dit e-mailadres kunnen belangstellenden buiten Frederiksoord en Wilhelminaoord een digitale versie van De Star aanvragen. In Hotel Frederiksoord en in Museum de Koloniehof is altijd een papieren versie verkrijgbaar.

Hijlco Komen en Jan Jansen

Verder o.a. in deze Star

In gesprek met...

Trix van de Bij interviewt Mevr. Ten Bosch

De ondernemer aan het woord

Jan Jansen praat met Wilco Beugeling

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

Beheerder Koloniekkerkje

Domeinnaam

Wandel- en fietsroutes

Restauratie 2 koloniehuisjes

Verder

Beeldentuin

Een 'onbehoorlijk bos'

Onthulling gedenksteen

Geschiedenis Huize v.d. Bij

Hotel Frederiksoord

AGENDA

Elke eerste vrijdag van de maand

Buurtborrel in Hotel Frederiksoord

Elke zaterdag in de even weken

Biologische boerenmarkt naast

De Koloniehof

Zaterdag, 15 mei

Eddy van de Maarel speelt in

het Koloniekkerkje te Wilhelminaoord

'op de natuur geïnspireerde' muziek

Zaterdag 22 mei

Uitstapje van de Ronde van

het Sterrebos

Zaterdag 26 juni

Highland Games op De Tuinen

Zondag 1 augustus

Kolonie Zomermarkt

De ondernemer aan het woord ... Wilco Beugeling

FREDERIKSOORD – Toen ik op een dinsdagmiddag het kantoor van Wilco Beugeling binnenstapte ging juist de telefoon en was ik even toehoorder van een gesprek van Wilco en een klant. Wat mij goed deed was de correcte manier waarop Wilco een toch wel zeer lastige klant te woord stond: een ondernemer die weet hoe hij op een positieve wijze met zijn klanten moet omgaan.

Wilco Beugeling, in Steenwijk geboren, gaat nadat hij de Tuinbouwschool in Frederiksoord bezocht heeft, studeren aan de Hogere Tuinbouwschool in Den Bosch. Na zijn studie gaat hij werken bij een kwekerij in Noordwolde. Binnen korte tijd krijgt hij de gelegenheid mede-eigenaar van het bedrijf te worden. Omdat hij van inzicht verschilt over het runnen

van het bedrijf besluit hij na twee jaar te stoppen. Juist in die tijd zoeken Rob en Alice de Boer een bedrijfsleider voor hun bedrijf. Maar al te graag neemt Wilco de uitdaging aan en heeft er, zoals hij zelf zegt nog geen seconde spijt van gehad.

Sinds een paar jaar is Wilco nu eigenaar van de kwekerij, terwijl de grond en de gebouwen van Alice zijn. 'Veel heb ik van Rob geleerd', zegt Wilco, 'en nog bijna dagelijks leer ik van Alice, die een geweldige kennis van planten heeft'.

Heel bewust heeft hij ervoor gekozen de naam van het bedrijf Rob de Boer te handhaven. 'Een beter label kan ik me niet voorstellen', zegt hij. In 2009 besluit Wilco zijn bedrijf, dat oorspronkelijk alleen aan andere bedrijven of gemeenten leverde, ook open te stellen voor particulieren. Er staan 450 verschillende soorten vaste planten, varens, grassen en kruiden

voor de particuliere klant uitgesteld. Zelf kweekt Wilco met zijn medewerkers ongeveer 800 verschillende soorten, maar het bedrijf Rob de Boer handelt in 2000 verschillende soorten planten. Gangbare soorten worden ingekocht en bijzondere soorten worden zelf gezaaid en gestekt.

'Per jaar kweken we zo'n 300.000 plantjes, maar realiseer je wel dat we nog een veelvoud van dit aantal jaarlijks inkopen', zegt Wilco, terwijl ik hem zeer verbaasd aankijk.

Wat een aantallen! Ik geniet van het stoeien met getallen, zoals Wilco dat doet: per vierkante meter worden 120 plantjes gekweekt, de kwekerij is 1,5 ha groot en de tunnelkas voor overwintering van de planten is 0,5 ha. De verwarmde kas, 600 vierkante meter, wordt gebruikt voor vermeerdering van plantjes.

Natuurlijk laat Wilco mij, niet zonder enige trots, zijn hele bedrijf zien. Alles ziet er keurig geordend en overzichtelijk uit. Ik hoor van hem dat ze voor hun eigen watervoorziening zorgen en op het terrein al jaren een eigen waterzuivering hebben. Het wordt al een beetje donker wanneer ik afscheid neem van de jonge, energieke en zeer enthousiaste ondernemer Wilco Beugeling, die trots is - en niet ten onrechte - op zijn mooie bedrijf. Wanneer ik wegrijd, zwaai ik natuurlijk nog even naar Alice.

Jan Jansen

In gesprek met... Wil ten Bosch

Na deze laatste ijstijd waren op een gegeven moment de weg en en het Sterrebos weer redelijk begaanbaar, hoewel niet met de rollator. Zo deed zich de merkwaardige situatie voor dat ik met de auto bij Wil ten Bosch aankwam, die voor de poolreizigster een kop thee een lekkere plak cake klaar had staan. Het is een heerlijk huisje, met zijn achterkant in het bos en voor het huis een levendig uitzicht, terwijl over het zandpad opzij paarden- en hondenmensen het bos ingaan.

Intussen woont Wil daar alweer vijftien jaar alleen, maar gelukkig heeft ze drie lieve dochters, die haar geregeld bezoeken of een paar dagen komen logeren.

We hebben alles door elkaar besproken: het verleden, de geschiedenis van de boerderij, onze kinderen en kleinkinderen, tot onze jeugd aan toe. Wil komt van de Betuwe en haar man van de Westervoortse dijk aan de overkant van de IJssel. Zijn vader had daar een grote boerderij, maar de gemeente Arnhem loerde op de grond voor industrie en een nieuwe woonwijk. De oude heer Ten Bosch wilde alleen verkopen als er voor zijn zoon - die daar toen al met vrouw en drie kindertjes zijn broodwinning

had - een andere grote boerderij beschikbaar kwam.

Gelukkig wist iemand met relaties dat de rentmeester van de Maatschappij van Weldadigheid in Frederiksoord op zoek was naar een nieuwe pachter voor Hoeve Willem III.

Het beviel over en weer en zo kwam de familie Ten Bosch in een heel andere hoek van het land terecht. De meisjes waren toen negen, zes en vier, en kinderen wennen vooral via school vrij snel. Ook kwamen de Gelderse kennissen met de kous op de kop terug als ze veronderstelden dat Wil wel heimwee zou hebben. Nee hoor, ze is een gezellige vrouw, die de handen uit de mouwen steekt en niet eenkennig is. Een prachtige boerderij, een prachtige streek, aardige mensen om je heen, wat wil je nog meer. Werk was er genoeg, ik meen dat ze zo'n dertig bussen schoon moest schrobben, maar dat werd later gelukkig een melktank. Verder deed ze de administratie, en had de zorg voor het personeel, terwijl ze ook haar oude schoonmoeder nog twintig jaar in huis had. In 1955 kwamen ze hier, sinds 1984

doet haar dochter Willemien de boerderij, tegenwoordig met haar zoon, maar in het begin natuurlijk met assistentie van haar vader. Intussen hadden ze het huisje van Wessels gekocht, naast het hotel. Daar kwamen de kleinkinderen graag spelen, met het hele Sterrebos als achtertuin.

We ontmoetten elkaar wel in het zwembad, met allebei een zwikkie kleintjes. Want behalve dat het voor ons ouderen fijn wonen is bleek Frederiksoord ook voor ons kleine nageslacht een paradijs op aarde. Maar Wil ligt voor, er staan bij haar al foto's van achterkleinkinderen uitgesteld. Twee van Wils broers zijn naar Amerika vertrokken en hebben samen een groot bedrijf in Idaho. Aangezien ze 91 en achter in de tachtig zijn wordt dat bedrijf nu natuurlijk door hun zonen gerund. De oudste broer belt iedere week naar zijn kleine zusje, ze halen herinneringen op en hebben soms over de telefoon lekker ouderwets de slappe lach. Ook dat hebben we gemeen: familie in de United States. Mijn oudste broertje woont er ook en we bellen eindeloos, het is veel leuker dan een e-mailtje en je hoort elkaars stemmen en kunt onmiddellijk reageren. Er is nog een ding waar het allebei over eens zijn: We willen hier niet weg!

Trix van de Bij

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

Het **Koloniekerkje** heeft een beheerdersechtpaar: Peter en Liesbeth van Liefland zwaaien de scepter over het historische gebouw. Het kerkje kan voor allerlei doeleinden worden gebruikt maar er is wel een aantal duidelijke voorwaarden. Zo gaan bijeenkomsten in het kader van 'rouw en trouw' voor, moeten de Kolonieconcerten door kunnen gaan, mogen de activiteiten niet strijdig zijn met het karakter van het pand en dient eventuele catering in samenwerking met Ons Dorpshuis te worden uitgevoerd. Contactgegevens van de beheerders: **koloniekerkjemvw@live.nl** of **0521-550061**.

De internet domeinnaam **www.frederiksoord.nl** is door de Maatschappij gekocht. Hierdoor kunnen binnenkort van alle organisaties in Frederiksoord de PR-activiteiten op internet via een startpagina worden gevonden. Er is inmiddels een werkverband opgestart om dat voorlekaar te krijgen.

De monumentenvergunningen voor de **restaurantie** van de twee leegstaande koloniehuisjes aan de Maj. Van Swietenlaan en de Kon. Wilhelminalaan zijn afgegeven. De volgende stap is de aanvraag van de bouwvergunningen. In de eerste helft van april is een voorlichtingsavond gehouden voor belangstellenden voor de beide woningen.

De **wandel- en fietsroutes** door het gebied zijn vernieuwd. De drie vernieuwde wandelroutes en de beide vernieuwde fietsroutes, een monumenten- en een natuurroute, maken gebruik van de vorig jaar geplaatste informatiepanelen. Een fiets-wandelroute tussen Jachtlust in Doldersum en De Koloniehof is in ontwikkeling. De bedoeling is dat de route heen op de fiets en terug wandelend wordt afgelegd, of omgekeerd. Voor voldoende huurfietsen op beide startpunten zal uiteraard worden zorggedragen.

Beestachtige Beeldentuin

Op **24 april** is de nieuwe expositie in De Beelden-
tuin van De Koloniehof geopend. Dit jaar is het
thema: **Beestenboel**.

Maar liefst 28 kunstenaars hebben hun medewerking verleend. Het succes van De Beeldentuin is zo groot dat steeds meer kunstenaars zich aanmelden om deel te mogen nemen! Hoe iedere kunstenaar dit jaar het thema zal vormgeven, is uiteraard een verrassing maar dat er een zeer veelzijdig aanbod van beelden, installaties en buitenschilderijen zal zijn, dat kan u zelf ontdekken.

Vanaf 1 april is in De Expositieruimte van De Koloniehof een tentoonstelling te bewonderen van werk van de Schilderskring uit Wilhelminaoord, van

keramiek van Riek Feijen uit Dalfsen en van aquarellen van Sonja Rietveld. Natuurlijk is ook daar het thema **Beestenboel**.

Hernieuwde onthulling gedenksteen

Het was een kleine, maar niet minder indrukwekkende bijeenkomst in Museum de Koloniehof, waar op 18 februari voor de tweede keer de gedenksteen ter nagedachtenis aan de gevallen van de Tuinbouwschool in de Tweede Wereldoorlog werd onthuld.

De heer Jan S.J. de Jong onthulde in aanwezigheid van onder anderen de directeur van de Maatschappij van Weldadigheid en van Kees Nieuwerth, de voorzitter van wat vroeger de vereniging van oud-leerlingen van de tuinbouwschool was, de steen, die eerder in de hal van de Tuin-

bouwschool een plaats had. De steen was na de sluiting van de school enige tijd in vergetelheid gebleven maar kon nu een plaats in het museum krijgen als voorloper van een meer uitgebreide expositie over de vermaarde school.

Jan De Jong was hiervoor speciaal uit Frankrijk overgekomen. Hij was het ook die op 16 september 1946 de eerste keer de steen onthulde, toen in de Tuinbouwschool. Zijn korte toespraak, waarin hij het belang aangaf van het kennen van het verleden om het heden te kunnen begrijpen en beleven sloot hij af met: 'Laat deze steen niet alleen steen zijn maar ook spreken tot hen die het mogen zien'. Een historische steen die het waard is om behouden te blijven.

Een 'onbehorelijk' bos

Ze heeft de fraaie naam Engeltje Oerhaan en ze is twintig jaar als ze in 1820 in Frederiksoord komt. Ze is halfwees, haar moeder leeft nog maar kan blijkbaar niet voor haar zorgen. Dat is althans de mening van de schout van Koog aan de Zaan.

Zijn plaats heeft een contract afgesloten voor de opvang van 16 personen, meest kinderen. Op 1 juni 1820 meldt de kolonie-directie: 'Gisteren zijn hier 15 personen uit het dorpsweeshuis Koog aan de Zaan aangekomen'. Daaronder Engeltje.

Zij is volgens de schout 'vlug, sterk en gezond van gestel', maar aan de andere kant 'stug in 't voorkomen, weinig verstandelijke vermogens'.

De directie moppert daarnaast over 'de bekende brutaliteit en het weerspannige karakter van E. Oerhaan'.

En dan, in januari 1824 is Engeltje met verlof in Koog aan de Zaan en wel in dusdanige toestand dat de schout de conclusie trekt 'dat er geen genoegzame zorgen gedragen wordt voor de zedelijkheid der kolonisten'. Wat hij bedoelt wordt duidelijk uit zijn volgende brief over Engeltje, 'dewelke thans in het weeshuis alhier aan eene miskraam laboreerd'. Hij ondervraagt haar en kan dan melden 'dat tot de onbehorelijke gemeenschap tengevolge waar van zij ook zwanger is geweest, zeer veel gelegenheid is in een bij de kolonie gelegen bosch, waar de kolonisten van beiderley kunne tot laat in den avond vertoeven en zich aan allerlei losbandigheid overgeven'.

De directie mag dan wel tegenwerpen dat 'het bedoelde bosch hetwelk aan den weg, nabij het logement en de woning van den Heer Directeur gelegen is, gedurende den zomer op zon- en feestdagen door wijkmeesters en somtijds zelfs door onderdirecteurs wordt doorkruist', maar het Sterbos heeft dan al een reputatie.

Wil Schackmann,
schrijver van De proefkolonie

Hotel Frederiksoord *verandert verder*

Achter het monumentale pand van Hotel Frederiksoord wordt de tuin, grenzend aan het Sterrenbos, op de schop genomen.

Na de werkzaamheden zal de vernieuwde tuin met terras ge-

schikt zijn voor het restaurant en voor partijen (en voor nicotinegebruikers?!).

Binnenkort zullen de tien hotelkamers weer gebruiksgereed zijn. Het slaapcomfort is dan verbeterd maar verder worden

de kamers in hun oude staat aangeboden. De voorgenomen verbouwing van het hotelgedeelte wacht nog op de monumentenvergunning en de daarbij behorende brandveiligheidsverklaring.

Koloniekerkje

De door de Stichting Kolonieconcerten georganiseerde concertreeks is voor het seizoen 2009-2010 voorbij. Het bezoekersaantal is in vergelijking met voorgaande jaren weer gestegen. De organisatoren weten steeds weer een boeiend concert te organiseren.

Hoewel het seizoen voorbij is, is er toch nog een concert gepland op zaterdag 15 mei. Dan geven Eddy van de Marel (piano) en Margriet Verbeek (gitaar) een bijzonder concert dat in het teken staat van de natuur, met op de natuur geïnspireerde muziek uit de Renaissance, Barok, Classicisme, Romantiek, Impressionisme en Moderne Tijd. Voorafgaand aan dit concert worden er nog twee op de natuur geïnspireerde activiteiten georganiseerd: een vertelling door Jan Wartena in het Koloniemuseum en een excursie in het Sterrebos onder leiding van Hans Uylenburg. Deze culturele natuurmiddag begint om 13.00 uur in het Koloniemuseum.

Drukke nieuwjaarsbijeenkomst

Wat later in het jaar dan gebruikelijk, maar op 28 januari was er de nieuwjaarsvisite van de Ronde van het Sterrebos, ook nu weer in Hotel Frederiksoord.

De bijeenkomst, bedoeld voor alle bewoners van Frederiksoord, was als gebruikelijk informatief

en gezellig. Een flitsende presentatie over wat er het afgelopen jaar allemaal in ons kleine maar bijzondere dorp had plaatsgevonden, werd ondersteund door een heuse powerpointpresentatie: karakteristieke momenten uit het jaar die door de lens van een fotoapparaat

waren vastgelegd, ondersteund door een steeds weerkerende vocale inbreng van alle aanwezige dorpsgenoten: het kon niet op. Natuurlijk waren ook dit jaar de oliebollen en nieuwjaarsoverdenking, beide van de voorzitter, van ongekende kwaliteit. *Volgend jaar weer!*

Iets over de geschiedenis van ons huis

Toen wij in 1976 ons huis kochten wisten wij niet beter of het ging om een koloniehuisje. Velen denken dit nog, maar inmiddels zijn wij erachter gekomen dat het een van de negen huizen was die bij de oprichting van de Maatschappij van Weldadigheid samen met Huis Westerbeek werden verworven.

Vlak voor de Koloniedag werd bij ons aangeboden door een net zo bejaard echtpaar als wijzelf zijn, en van wie de vrouw vertelde dat zij de achterkleindochter was van kapper Penning, die hier omstreeks de oorlogsjaren heeft gewoond. Na hem stond het huis leeg, het dak stortte half in, en het werd onbewoonbaar verklaard. De Maatschappij bood de bouwval met 6000 m² voor duizend gulden aan, maar niemand wilde het hebben, totdat de familie Drenth het in 1958 kocht en onder architectuur liet opknappen. Wij hebben altijd verondersteld dat het dak toen een chic wolfseind kreeg in plaats van een typische koloniegevel.

Het echtpaar wilde alleen maar toestemming

om een paar foto's van de buitenkant van het huis te maken, maar wij hebben ze met een kopje koffie net zo lang gegijzeld tot mevrouw Penning, dat was haar meisjesnaam, had verteld hoe de

vroegere indeling was geweest, en dat direct achter het huis woeste grond zonder einde lag. Ook vertelde zij een schilderijtje te hebben van najaar 1940; zij waren zo vriendelijk te beloven een foto ervan te zullen mailen, en dit is het.

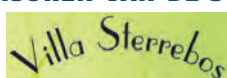
Het luik rechts onderin de voorgevel correspondeert met een paar traptreden ertegenover, die tevoorschijn kwamen toen wij na aankoop de vloer vernieuwden: daar had een aardappelkelder onder de dubbele bedstee gezeten, iets dat koloniewoningen niet hadden. Ook zagen we nu dat het wolfseind oorspronkelijk was. Dit alles leidt tot de volgende theorie: ons huisje moet min of meer tegelijkertijd met Huis Westerbeek zijn gebouwd, dus tussen 1770 en 1780, misschien ietsje later, als onderkomen voor een gezin dat diensten verrichtte als tuinman/koetsier/manusje-van-alles voor Huis Westerbeek. Ze konden hun inkomen aanvullen met anderhalve geit en een moestuin, want meer grond dan die ruim halve ha heeft er nooit bijgezet, en dat is zelfs voor de kleinste keuterboer niet genoeg.

Trix en Frits

ONTWERP, OPMAAK EN DRUKWERK

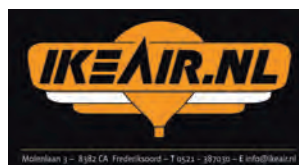
SPONSOREN VAN DE STAR

F

Hotel Frederiksoord - Restaurant Frédérique - Brasserie F
www.hotelfrederiksoord.nl

DE HIL GROEP

UITVAARTVERZORGING KIERS

Rob de Boer vasteplanten

